

RP 61/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om tillämpning av vissa förpliktelser i enligt lagen om en kommun- och servicestrukturreform och lag om upphävande av 2 a § i socialvårdslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en lag om tillämpning av vissa förpliktelser i enligt lagen om en kommun- och servicestrukturreform. Kommunernas samarbetsförpliktelser för ordnande av social- och hälsovården, vilka grundar sig på lagen om en kommun- och servicestrukturreform, gäller till utgången av 2014. Avsikten är att ordnandet av social- och hälsovården överförs till de nya social- och hälsovårdsområdena genom en lag om ordnandet av social- och hälsovården. En proposition om lagen överlämnas till riksdagen under höstsessionen 2014. För att nuvarande samarbetsområden inte ska upplösas förrän verksamheten inom

social- och hälsovårdsområdena har inletts, föreslås det att de samarbetsförpliktelser inom social- och hälsovården som grundar sig på kommun- och servicestrukturreformen ska fortsätta gälla till utgången av 2016. Genom att förlänga verksamheten för samarbetsområdena tryggas det att servicen inom områdena fortsätter utan störningar tills social- och hälsovårdsområdena enligt den lag om ordnande av social- och hälsovårdslagen som ska stiftas inleder sin verksamhet.

I propositionen föreslås dessutom att 2 a § i socialvårdslagen upphävs.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
2 MÅLSÄTTNING	3
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	5
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	5
DETALJMOTIVERING	7
1 LAGFÖRSLAG	7
1.1 Lagen om tillämpning av vissa förpliktelser i enligt lagen om en kommun- och servicestrukturreform	7
1.2 Lagen om upphävande av 2 a § i socialvårdslagen	8
2 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	8
LAGFÖRSLAG	10
Lag om tillämpning av vissa förpliktelser i enligt lagen om en kommun- och servicestrukturreform	10
Lag om upphävande av 2 a § i socialvårdslagen	11

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

Lagen om en kommun- och servicestrukturreform (169/2007, nedan ramlagen) trädde i kraft den 23 februari 2007 och gällde till utgången av 2012. Genom den lag (384/2011) som trädde i kraft den 4 maj 2011 förlängdes giltighetstiden för de samarbetsförpliktelser inom social- och hälsovården som ingår i ramlagen till utgången av 2014. Till ramlagen fogades en bestämmelse om en sammanhållen social- och hälsovård som förpliktar kommunerna att senast vid utgången av 2014 till samarbetsområdet överföra alla uppgifter inom socialvården, inte bara sådana uppgifter inom socialväsendet som är nära anslutna till primärvården. Dessutom gavs statsrådet behörighet att förplikta en kommun att ansluta sig till ett samarbetsområde för social- och hälsovården i syfte att uppfylla det krav på befolkningsunderlag som avses i ramlagen.

Kommunerna och samarbetsområdena ska ha uppfyllt ramlagens krav på ett befolkningsunderlag på ungefär 20 000 invånare i fråga om primärvården och de uppgifter inom socialväsendet som är nära anslutna till primärvården vid ingången av 2013. Enligt uppgifter som Institutet för hälsa och välfärd samlat in fanns det i april 2014 sammanlagt 63 samarbetsområden, till vilka det hörde 231 kommuner. Av befolkningen bodde ca 41 % inom ett samarbetsområde. För primärvården och socialservicen ansvarade 32 samkommuner, som omfattade sammanlagt 146 medlemskommuner. Det fanns 31 samarbetsområden enligt modellen med ansvarskommun, och dessa omfattade 85 kommuner. Det fanns 89 kommuner som ordnade sina social- och hälsovårdstjänster självständigt. Av dessa hade 32 kommuner mer än 20 000 invånare, och 57 kommuner uppfyllde inte kravet på befolkningsunderlag.

Enligt övergångsbestämmelser i 15 § 3 mom. i ramlagen ska en kommun överföra alla uppgifter inom socialvården till samarbetsområdet senast vid utgången av 2014. Syftet med ändringen var att skapa en sådan servicestruktur som möjliggör en bättre

sammanhållen servicehelhet för invånarna och patienterna.

Enligt 15 § 3 mom. i ramlagen har kommunen hos statsrådet kunnat ansöka om avvikelse från tidsfristen för förpliktelsen som gäller överföringen av uppgifter inom socialvården på det sätt som föreskrivs i 2 a § i socialvårdslagen (710/1982). Bestämmelsen i 2 a § i socialvårdslagen gäller till utgången av 2014.

Med stöd av 15 § 2 mom. i ramlagen kan statsrådet till utgången av 2014 förplikta en kommun till samarbete, om kommunen vid ordnandet av samarbetet avviker från det som kommunen tidigare meddelat och således inte uppfyller samarbetsförpliktelsen i lagen. Med det meddelande som nämns i bestämmelsen avses de utredningar som kommunerna lämnat till statsrådet den 31 augusti 2011 om hur de uppfyller samarbetsförpliktelserna i lagen.

Kommunernas samarbetsförpliktelser för ordnande av social- och hälsovården, vilka grundar sig på lagen om en kommun- och servicestrukturreform, gäller alltså nu med stöd av 15 § i ramlagen till utgången av 2014. Avsikten är att den lag om ordnandet av social- och hälsovården som är under beredning ska träda i kraft 2015 och att de social- och hälsovårdsområden som den föreskriver ska inleda sin verksamhet senast den 1 januari 2017. Eftersom förpliktelsen enligt ramlagen upphör att gälla vid utgången av 2014 har kommunerna möjlighet att säga upp sina avtal om samarbetsområden och samarbete vid ingången av 2015, om inte något annat föreskrivs särskilt genom lag.

2 Målsättning

Syftet med denna proposition är att förlänga verksamheten för samarbetsområdena tills de nya social- och hälsovårdsområden som ska inrättas inleder sin verksamhet vid ingången av 2017.

Om de gällande samarbetsförpliktelserna enligt ramlagen inte förlängs kan kommunerna upplösa samarbetsområdena. Detta innebär samtidigt att verksamheten i de kom-

muner som upplöser samarbetet måste omorganiseras vid ingången av 2015 och en gång till vid ingången av 2017. Då kan kommuner som kanske inte har ansvarat för ordnandet av social- och hälsovården på egen hand på många år bli tvungna att under en mycket kort tid ansvara för ordnandet av social- och hälsovårdstjänsterna. I dessa kommuner kan servicen till invånarna äventyras under den här mellanperioden om kommunen inte t.ex. på grund av bristande kompetens och rekryteringssvårigheter inte lyckas ordna servicen på mycket kort tid. Dessutom kan tillfälliga strukturförändringar orsaka onödiga kostnader för de kommuner i vars samarbetsområde en eller flera kommuner säger upp samarbetsavtalen som en mycket kortvarig tillfällig lösning.

Med stöd av vad som anges ovan föreslås det att det stiftas en lag om tillämpning av vissa förpliktelser i enlighet med lagen om kommun- och servicestrukturreform. Avsikten med den föreslagna lagen är att säkerställa att verksamheten inom de nuvarande samarbetsområdena fortsätter tills de social- och hälsovårdsområden som föreskrivs i lagen om ordnandet av social- och hälsovården inleder sin verksamhet. Genom att förlänga verksamheten för samarbetsområdena kan man trygga att servicen till kommuninvånarna i områdena fortsätter. Dessutom kan ett fortsatt samarbete förhindra att det uppstår kostnader som beror på kortvariga ändringar i servicestrukturen.

Enligt den föreslagna lagen förlängs tillämpningen av de gällande förpliktelserna i ramlagen så att de samarbetsförpliktelser som gäller till utgången av 2014 fortsätter att gälla till utgången av 2016. På motsvarande sätt förlängs giltighetstiden för statsrådets behörighet. Enligt förslaget förpliktas kommunerna dock inte att överföra sådana uppgifter till samarbetsområdet som de för närvarande ansvarar för själva. Detta innebär att kommunerna kan ordna socialvårdstjänsterna i samma utsträckning som för närvarande trots vad som föreskrivs i 5 § och 15 § 3 mom. i ramlagen.

Avsikten med den föreslagna lagen är dessutom att förebygga avtalsförpliktelser som inte ändamålsenliga ur ett regionalt perspektiv med tanke på den nya servicestrukturen i

lagen om ordnandet av social- och hälsovården. Om en kommun har ingått ett avtal om tillhandahållande av social- och hälsovårdstjänster med en privat tjänsteproducent innan lagen om ordnandet av social- och hälsovården har stadfästas övergår ansvaret för avtalet till social- och hälsovårdsområdet. Köptjänster som baserar sig på tidigare avtal kan påverka de möjligheter som det nya social- och hälsovårdsområde som ansvarar för att ordna tjänsterna har när det gäller att planera och genomföra servicen inom sitt område.

Förpliktelserna enligt ramlagen har inte hindrat kommunerna att byta samarbetsområde, om den nya strukturen uppfyller förpliktelserna enligt ramlagen för alla kommuners del. De föreslagna bestämmelserna hindrar därmed inte kommunerna och de i lagen avsedda samarbetsområdena från att ingå avtal om t.ex. utvidgning av samarbetet. Med tanke på förpliktelserna i ramlagen förutsätter detta dock att alla kommuner inom samarbetsområdet också i fortsättningen ska höra till ett samarbetsområde som överensstämmer med förpliktelserna i ramlagen.

Kravet på s.k. horisontell integration av social- och hälsovården är fortfarande viktigt och motiverat. Enligt den nu föreslagna ändringen behöver kommunen dock inte överföra sådana uppgifter till samarbetsområdet som den skött på egen hand vid ikraftträdandet av den föreslagna lagen. Avsikten är att undvika onödiga tillfälliga administrativa lösningar i en situation där integrationen av social- och hälsovården kommer att genomföras i de nya strukturerna vid ingången av 2017.

Enligt 15 § 3 mom. i ramlagen har kommunen hos statsrådet kunnat ansöka om avvikelse från tidsfristen för förpliktelsen som gäller överföringen av uppgifter inom socialvården på det sätt som föreskrivs i 2 a § i socialvårdslagen. Bestämmelserna i 2 a §, som fogats till lagen genom lagen om temporär ändring av socialvårdslagen gäller till utgången av 2014. Kommunerna ska ha ansökt om avvikelse senast före utgången av 2013 och statsrådet ska fatta beslut om saken senast den 30 juni 2014. Två kommuner har inom utsatt tid lämnat in ansökan till statsrådet om avvikelse från förpliktelsen att överföra socialservice. Eftersom kommunerna i detta

lagförslag inte förpliktas att överföra sådana uppgifter till samarbetsområdet som de vid ikraftträdandet av lagen själva ansvarar för att ordna, förlorar 2 a § i socialvårdslagen sin betydelse. I enlighet med förslaget kan kommunerna alltså fortfarande ordna socialvårdstjänsterna i samma utsträckning som nu. Med tanke på lagstiftningens tydlighet är det motiverat att bestämmelsen i 2 a § i socialvårdslagen upphävs.

3 Propositionens konsekvenser

I propositionen föreslås bestämmelser om att de samarbetsförpliktelser inom social- och hälsovården som grundar sig på kommun- och servicestrukturreformerna fortsätter att tillämpas till utgången av 2016. På motsvarande sätt föreslås det att giltighetstiden för statsrådets behörighet förlängs. I lagförslaget förpliktas kommunerna dock inte att till samarbetsområdet överföra sådana uppgifter inom socialvården som kommunerna själva ansvarar för att ordna vid ikraftträdandet av lagen. Genom en ändring av ramlagen (384/2011) förpliktades kommunerna att överföra alla uppgifter inom socialvården till samarbetsområdena senast vid utgången av 2014. Kommunerna befrias alltså från denna förpliktelse. I propositionen föreslås dessutom med tanke på lagstiftningens tydlighet att socialvårdslagens 2 a §, som gäller till utgången av 2014, upphävs.

Propositionen ändrar inte de åtgärder för att bygga upp samarbetsstrukturer som redan krävs enligt ramlagen av kommunerna. Kommunerna och samarbetsområdena ska ha uppfyllt ramlagens krav på ett befolkningsunderlag på åtminstone ungefär 20 000 invånare i fråga om primärvården och de uppgifter inom socialväsendet som är nära anslutna till primärvården vid ingången av 2013. De samarbetsområden som bildats har redan inlett sin verksamhet. I lagförslaget krävs inga nya åtgärder av kommunerna, utan avsikten med propositionen är endast att bibehålla den nuvarande situationen tills det att de social- och hälsovårdsområden som föreskrivs i lagen om ordnandet av social- och hälsovården inleder sin verksamhet 2017.

Eftersom det kommunbaserade systemet har visat sig vara sårbart när servicebehovet

växer, befolkningen åldras och flera kommuners bärkraft är otillräcklig, har man börjat reformera servicestrukturen inom social- och hälsovården. Genom ramlagen förbereddes en övergång till ett helt nytt slags system. Avsikten med propositionen är att trygga att målen för ramlagen och lagen om ordnandet av social- och hälsovården fullföljs tills svaret för ordnandet av social- och hälsovårdstjänsterna har överförts till social- och hälsovårdsområdena. Konsekvenserna av propositionen har därmed samband med den mer omfattande totalreform som gäller integrationen inom social- och hälsovården, vars konsekvenser det ännu är svårt att bedöma.

Genom propositionen sträva man efter att bibehålla de administrativa strukturerna i större helheter samt att förhindra servicestrukturer som är oändamålsenliga med hänsyn till ramlagen och lagen om ordnandet av social- och hälsovården. Eftersom kommunerna i fråga om socialservicen inte förpliktas att överföra sådana uppgifter till samarbetsområdet vid ingången av 2015 som de själva sköter när lagen träder i kraft, blir det heller ingen förändring till denna del.

Med stöd av det som konstaterats ovan bedöms propositionen inte har några ekonomiska, administrativa eller andra konsekvenser jämfört med nuvarande situation. När det gäller propositionens konsekvenser kan man hänvisa till de konsekvensbedömningar som ingår i regeringens propositioner som gäller ramlagen (RP 155/2006 rd, RP 268/2010 rd). Konsekvensbedömningarna har beaktats vid stiftandet av ramlagen och dess ändringsförfattningar.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med finansministeriet. Förhandlingar om propositionen har förts med Finlands Kommunförbund. Yttranden om utkastet till proposition begärdes av kommunerna, samarbetsområdena och vissa andra organ. Det kom in sammanlagt 285 yttranden.

Av remissorganen ansåg 88 % det vara godtagbart att tillämpningen av förpliktelserna i ramlagen förlängs. Att förlänga tillämp-

ningen av förpliktelserna i ramlagen ansågs i flera yttranden vara motiverat och förhindra att det uppstår tillfälliga lösningar. I yttrandena ansågs det bra att nuvarande samarbetsområden inte upplöses. Även förslaget om att sådana uppgifter inom socialvården som kommunen sköter vid utgången av 2014 inte behöver överföras till ett samarbetsområde

ansågs som godtagbart av 85 % av remissorganen. De som understödde förslaget ansåg det vara ändamålsenligt att kommunerna inte förpliktas att införa nya samarbetsformer förrän de social- och hälsovårdsområden som föreskrivs i lagen om ordnandet av social- och hälsovårdslagen har inlett sin verksamhet.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om tillämpning av vissa förpliktelser i enligt lagen om en kommun- och servicestrukturreform

1 §. Förlängd tillämpning av samarbetsförpliktelser. I paragrafen föreskrivs om förlängd tillämpning av de samarbetsförpliktelser inom social- och hälsovården som avses i ramlagen. Enligt bestämmelsen förpliktas kommunerna att fortsätta tillämpa de samarbetsförpliktelser som ålagts med stöd av 5, 5 a och 5 b § i ramlagen till utgången av 2016. Bestämmelsen hindrar inte kommuner att byta samarbetsområde, om den nya strukturen uppfyller förpliktelserna enligt ramlagen för alla kommuners del.

Enligt 5 § 3 mom. i ramlagen ska det inom ett samarbetsområde som ansvarar för primärvården och socialvården finnas åtminstone ungefär 20 000 invånare. Uppgifter som gäller barndagvård, stöd för hemvård och privat vård av barn har man dock inte behövt överföra till samarbetsområdet. I 5 § 6 mom. nämns vissa skäl för att få avvika från ovan nämnda krav befolkningsunderlag. Enligt 5 § 7 mom. ska kommunen eller samarbetsområdet ha överensstämmt med kravet på befolkningsunderlag från och med ingången av 2013. Enligt övergångsbestämmelsen i 15 § 3 mom. i ramlagen ska kravet på befolkningsunderlag i uppgifter inom socialvården vara uppfyllt från och med ingången av 2015.

I 1 mom. föreslås bestämmelser om att kommunen dock inte behöver överföra sådana uppgifter till samarbetsområdet som den skött vid ikraftträdandet av denna lag. Kommunerna åläggs inte några nya former av samarbete förrän lagen om ordnandet av social- och hälsovården träder i kraft. Integrationen av social- och hälsovårdstjänsterna kommer att genomföras i de nya strukturerna vid ingången av 2017, och således skulle en överföring av uppgifter till samarbetsområdet vara en tillfällig lösning och som sådan onödig samt medföra extra kostnader för kommunerna.

I 5 a § i ramlagen finns bestämmelserna om statsrådets behörighet att förplikta kommuner till samarbete. Med stöd av den har statsrådet kunnat besluta om vilka kommuner som hör till samarbetsområdet, om områdets juridiska form och om vissa villkor för samarbetet när det gäller administrationen och verksamheten och om genomförandet. Statsrådet har kunnat utöva behörighet enligt denna bestämmelse endast om kraven på befolkningsunderlag enligt 5 § 3 mom. och samarbetsförpliktelserna i anslutning till dem inte uppfylls genom frivilliga beslut i kommunerna.

I 5 b § i ramlagen föreskrivs om förfarandena vid förpliktande av kommuner till samarbete enligt 5 § 3 mom. Enligt bestämmelsen kan statsrådet inleda ett förfarande för förpliktande av kommuner till samarbete om en eller flera kommuner inte före utgången av augusti 2011 har fattat ett bindande beslut om uppfyllande av samarbetsförpliktelserna enligt ramlagen.

Med stöd av 15 § 2 mom. i ramlagen kan statsrådet före utgången av 2014 besluta att ändra en samarbetsförpliktelse som det ålagt och förplikta en kommun till samarbete på det sätt som bestäms i 5, 5 a och 5 b §. Statsrådet kan förplikta en kommun till samarbete om kommunen vid ordnandet av samarbetet avviker från det som kommunen tidigare meddelat och således inte uppfyller samarbetsförpliktelserna i lagen.

Med stöd av det föreslagna 2 mom. förlängs också statsrådets behörighet enligt 15 § 2 mom. i ramlagen till utgången av 2016.

I vissa yttranden om utkastet till proposition gjordes invändningar mot förlängd tillämpning av förpliktelserna bl.a. på grund av att alla samarbetsområden som bildats med stöd av ramlagen inte nödvändigtvis är så väl fungerande. Samarbetsområden som fungerar dåligt vill man också gärna upplösa. Om samarbetsavtal sägs upp och förpliktelserna inte uppfylls trots de lagstadgade samarbetsförpliktelserna, ska statsrådet ha behörighet att förplikta kommunen att fortsätta iakttä förpliktelserna enligt ramlagen.

2 §. Ikraftträdande. Paragrafen innehåller bestämmelser om lagens ikraftträdande. La-

gen är en temporär lag och giltighetstiden upphör den 31 december 2016. Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt för att kommunerna i god tid ska kunna bereda sig på en förlängning av samarbetsförpliktelserna till utgången av 2016. Giltighetstiden för lagen går ut vid ingången av 2017, varvid social- och hälsovårdsområdena inleder sin verksamhet.

1.2 Lagen om upphävande av 2 a § i socialvårdslagen

1 §. I paragrafen föreslås att 2 a § i socialvårdslagen (710/1982), sådan den lyder i lag 385/2011, upphävs. I 2 a § i socialvårdslagen finns bestämmelser om att statsrådet har behörighet att bevilja kommunen rätt till avvikelser från den tidsfrist enligt 15 § 3 mom. i ramlagen som anges för överföring av uppgifter inom socialvården samt från förfarandet för avvikelser. Bestämmelserna i 2 a §, som fogats till lagen genom lagen om temporär ändring av socialvårdslagen, gäller till utgången av 2014.

Enligt ramlagen ska kommunen överföra uppgifterna inom socialvården till samarbetsområdet senast vid ingången av 2015. Kommunerna ska ha ansökt om rätt till avvikelser från tidsfristen senast före utgången av 2013 och statsrådet ska fatta beslut om det senast den 30 juni 2014. Tidsfristen för ansökningarna har alltså redan gått ut. Ansökan om avvikelser från förpliktelsen att överföra socialservice har inom utsatt tid lämnats in till statsrådet av två kommuner, Laukaa och Uurainen.

Eftersom kommunerna i lagen om tillämpning av vissa förpliktelser i enligt lagen om en kommun- och servicestrukturreform inte förpliktas att överföra sådana uppgifter till samarbetsområdet som de ansvarar för att ordna själva vid ikraftträdandet av lagen, förlorar 2 a § i socialvårdslagen sin betydelse. Kommunerna behöver inte beviljas rätt till avvikelser från den tidsfrist för överföring som anges i ramlagen, eftersom de fortfarande kan ordna tjänsterna inom socialvården i nuvarande omfattning till utgången av 2016. Med tanke på lagstiftningens tydlighet föreslås det att bestämmelsen i detta sammanhang upphävs.

2 §. I paragrafen föreskrivs om lagens ikraftträdande och om när ansökningar som gjorts med stöd av socialvårdslagen förfaller. Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt. Statsrådet ska fatta beslut om tilläggstid senast den 30 juni 2014. Statsrådet behöver inte i onödan fatta beslut om rätt till avvikelser, om lagen träder i kraft före ovannämnda datum. Behandlingen av de ansökningar som gjorts hos statsrådet förfaller när lagen träder i kraft.

2 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Riksdagens grundlagsutskott konstaterade i sitt utlåtande om regeringens proposition om ramlagen (GrUU 37/2006 rd) att det redan i decennier har stiftats lagar i vanlig grundlagsordning om olika skyldigheter för kommuner att bedriva samarbete. Grundlagsutskottet har ansett att de avgränsade uppgiftshelheter som genom ramlagen överförs till samarbetsområdet inte innebär några problem med tanke på grundlagsskyddet för den kommunala självstyrelsen. Ramlagen och dess ändringsförfattningar har behandlats i vanlig lagstiftningsordning enligt 72 § i grundlagen.

I propositionen föreslås bestämmelser om att de samarbetsförpliktelser inom social- och hälsovården som grundar sig på kommun- och servicestrukturreformen tillämpas till utgången av 2016. Till denna del är det fråga om förlängd tillämpning av den rättsliga förpliktelse som föreskrivits för kommunerna redan i ramlagen tills det att de nya social- och hälsovårdsområdena inleder sin verksamhet vid ingången av 2017. I propositionen föreslås dessutom med tanke på lagstiftningens tydlighet att 2 a § i socialvårdslagen upphävs. I propositionen är det inte fråga om några nya samarbetsförpliktelser eller utvidgning av samarbetsförpliktelserna. Genom propositionen utvidgas inte heller den behörighet som föreskrivits för statsrådet till utgången av 2012, utan genom propositionen tryggas att samarbetsförpliktelserna uppfylls under denna s.k. övergångstid. Till denna del är propositionen inte problematisk med tanke på grundlagen.

Kommunerna kommer även efter den föreslagna lagen att ha möjlighet att byta samarbetsområde, om den nya strukturen uppfyller ramlagens förpliktelser för alla kommuners del. Kommunerna kan alltså fortfarande besluta om samarbetsområdet på ett sätt som uppfyller samarbetsförpliktelserna. Den föreslagna lagen hindrar inte att det bildas större helheter än tidigare som riktar in sig på social- och hälsovårdsområdena redan före 2017. Denna utveckling kan även anses önskvärd. En förutsättning för detta är dock i fråga om förpliktelserna i ramlagen att alla kommuner som hör till ett samarbetsområde fortfarande ska höra antingen till ett samarbetsområde som överensstämmer med förpliktelserna i ramlagen eller till ett social- och hälsovårdsområde enligt lagen om ordnandet av social- och hälsovården. Kommunerna har även möjlighet, men inte skyldighet, att överföra uppgifter inom socialvården till samarbetsområdet. Propositionen kan inte heller till

denna del anses problematisk med tanke på grundlagen.

Syftet med ramlagen var att skapa förutsättningar för en kommun- och servicestrukturreform. Genom de samarbetsförpliktelser som föreskrivs för kommunerna i ramlagen och som gäller till utgången av 2014 försöker man trygga den service som krävs enligt grundlagen och social- och hälsovårdslagstiftningen i olika delar av landet. Genom förslaget till proposition försätter de samarbetsförpliktelser som redan föreskrivits för kommunerna att gälla och vid behov tryggas uppfyllandet av samarbetsförpliktelserna genom statsrådets beslut i de situationer då kommunerna beslutar låta bli att uppfylla dem.

Med stöd av det ovan sagda anser regeringen att de lagförslag som ingår i propositionen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om tillämpning av vissa förpliktelser i enligt lagen om en kommun- och servicestrukturreform**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Förlängd tillämpning av samarbetsförpliktelser

Genom denna lag förlängs tillämpningen av 5, 5 a och 5 b § i lagen om en kommun- och servicestrukturreform (169/2007) samt giltighetstiden för de samarbetsförpliktelser inom primärvården och socialvården som statsrådet ålagt med stöd av 5 a § eller 15 § 2 mom. i den lagen till utgången av 2016. Kommunen behöver dock inte till det samarbetsområde som avses i 5 § i den lag som

nämns i 1 mom. överföra skötseln av sådana uppgifter som den skött vid ikraftträdandet av denna lag.

Genom denna lag förlängs dessutom statsrådets behörighet enligt 15 § 2 mom. i den lag som nämns i 1 mom. till utgången av 2016.

2 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till utgången av 2016.

2.

Lag

om upphävande av 2 a § i socialvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
Genom denna lag upphävs 2 a § i socialvårdslagen (710/1982), sådan paragrafen lyder i lag 385/2011.

2 §
Denna lag träder i kraft den 20 . Behandlingen av en ansökan enligt 2 a § i socialvårdslagen förfaller när denna lag träder i kraft.

Helsingfors den 8 maj 2014

Statsminister

JYRKI KATAINEN

Social- och hälsovårdsminister *Paula Risikko*